

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 50/2019-29

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 5. februára 2019 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], zastúpenej Advokátskou kanceláriou SLAMKA & Partners s. r. o., Radlinského 1735/29, Dolný Kubín, v mene ktorej koná konateľ a advokát JUDr. Róbert Slamka, vo veci namietaného porušenia jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Okresného súdu Námestovo sp. zn. 5 C 4/2008 zo 7. júla 2017 a rozsudkom Krajského súdu v Žiline č. k. 9 Co 11/2018-472 z 22. februára 2018 a takto

rozhodol:

Sťažnosť [REDACTED] odmieta.

Odôvodnenie:

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 3. júla 2018 doručená sťažnosť [REDACTED], [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6

ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Okresného súdu Námestovo (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 5 C 4/2008 zo 7. júla 2017 (ďalej len „rozsudok súdu prvej inštancie“) a rozsudkom Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) č. k. 9 Co 11/2018-472 z 22. februára 2018 (ďalej len „napadnutý rozsudok“).

2. Z predloženej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sa sťažovateľka žalobou doručenou okresnému súdu domáhala zaplata sumy 20 182 € s príslušenstvom a určenia, že predmetná pohľadávka patrí do dedičstva. Okresný súd v označenom konaní vedenom pod sp. zn. 5 C 4/2008 o žalobe sťažovateľky rozhodol rozsudkom súdu prvej inštancie, ktorým jej žalobu zamietol. Proti rozsudku súdu prvej inštancie sťažovateľka podala odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd napadnutým rozsudkom tak, že rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil.

3. Sťažovateľka vo svojej sťažnosti uvádza, že pôvodný žalovaný v rozpore so zákonom opíli viaceré ihličnaté stromy rastúce vedľa vedenia nízkeho napätia a majúce ohrozovať bezpečnosť prevádzky energetických zariadení bez toho, aby vopred písomne vyzval vlastníka nehnuteľností k ich okliesneniu. Vlastníčkou nehnuteľností, na ktorých sa stromy nachádzajú, bola v tom čase matka sťažovateľky, ktorá medzičasom zomrela, preto si sťažovateľka ako jediná dedička po matke uplatnila žalobou podanou na okresnom súde nárok na náhradu škody. Ihličnaté stromy boli vysadené na záhrade rodinného domu ako okrasné dreviny plniace okrem iného aj estetickú funkciu. Okresný súd pribral do konania znalca z odboru lesníctva, čo sťažovateľka namietala, pretože znalec z odboru poľnohospodárstva, odvetvie záhradníctva, by sa zaoberal nielen otázkou, či drevina vysychá, ale či jej ďalšia existencia nenaruša estetickú a vizuálnu stránku koncepcie záhrady. Uvedená námietka tvorí podstatnú časť sťažovateľkinej argumentácie, majúca podľa jej názoru priamy dopad na rozhodnutie vo veci. Okresnému súdu zároveň vytýka, že v odôvodnení svojho rozhodnutia neuviedol, prečo nevyhovел návrhu na doplnenie znaleckého dokazovania.

4. Zvyšná časť sťažnosti je zameraná na skutočnosti, ktoré mali viesť k porušeniu sťažovateľkinho základného práva na súdnu ochranu v konaní v druhej inštancii, t. j. v konaní na krajskom súde, keďže podľa názoru sťažovateľky jej odvolacia argumentácia bola spôsobilá účinne spochybniť závery súdu prvej inštancie o vhodnosti znalca z odboru lesníctva, avšak závery súdu sa v tejto časti javia ako svojvoľné a arbitrárne, nemajúce dostatočnú oporu vo vykonanom dokazovaní. Znalecký posudok vzhľadom na odôvodnenie bol nosným pilierom rozhodnutia, spochybnenie správnosti výberu znalca a jeho odbornosti bolo teda podstatným argumentom majúci priamy dopad na výsledok dokazovania a naň nadväzujúce rozhodnutie. Navyše, odvolací súd sa vôbec nevysporiadal ani s jej tvrdením týkajúcim sa nedostatočného nálezu znalca, estetickej a vizuálnej stránky záhrady po zrezaní vrcholcov a podľa názoru sťažovateľky závery súdov o tom, že k okliesneniu by došlo i tak, sú jednostranné a nezohľadňujú všetky okolnosti veci.

5. Sťažovateľka zastáva názor, že odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie je nedostatočné a nepreskúmateľné, čím došlo k porušeniu jej namietaných základných práv, a uvedený právny stav neodstránil v napadnutom rozsudku ani krajský súd.

6. Na základe argumentácie uvedenej v sťažnosti sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd o jej sťažnosti rozhodol nálezom, v ktorom vysloví porušenie jej označených práv rozsudkom súdu prvej inštancie a napadnutým rozsudkom krajského súdu, uvedené rozhodnutia všeobecných súdov zruší, vec vráti okresnému súdu na ďalšie konanie a prizná jej náhradu trov konania.

II.

7. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

8. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každú sťažnosť predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti sťažovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

9. Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je oprávnený preskúmať a posudzovať ani právne názory všeobecného súdu, ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie veci všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (mutatis mutandis I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06).

K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom okresného súdu sp. zn. 5 C 4/2008 zo 7. júla 2017

10. Pokiaľ ide o rozsudok súdu prvej inštancie, ústavný súd poukazuje na princíp subsidiarity podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, z ktorého vyplýva, že právomoc ústavného súdu je daná iba vtedy, ak o ochrane základných práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Ústavný súd preto konštatuje, že nemá právomoc preskúmať označený rozsudok súdu prvej inštancie ani jeho predchádzajúci postup, keďže ho už meritórne preskúmal na základe odvolania krajský súd, ktorý bol oprávnený a zároveň povinný poskytnúť právam sťažovateľky ochranu.

11. Z uvedeného dôvodu ústavný súd sťažnosť v tejto časti smerujúcej proti rozsudku súdu prvej inštancie odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie (m. m. IV. ÚS 405/04, III. ÚS 133/05, IV. ÚS 155/2010, III. ÚS 311/2014).

K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom krajského súdu sp. zn. 9 Co 11/2018 z 22. februára 2018

12. Podstata argumentácie sťažovateľky spočíva v konštatovaní, že sa krajský súd nezaoberal všetkými jej odvolacími námietkami, v dôsledku čoho považuje jeho odôvodnenie za nedostatočné a arbitrárne.

13. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom...

14. Z doterajšej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že medzi obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a obsahom práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (mutatis mutandis II. ÚS 71/97).

15. Námietku sťažovateľky týkajúcu sa arbitrárnosti napadnutého rozsudku krajského súdu je potrebné považovať za zjavne neopodstatnenú.

16. Podľa názoru ústavného súdu argumentácia krajského súdu uvedená v odôvodnení napadnutého rozsudku je dostatočná. V žiadnom prípade argumentáciu nemožno považovať za arbitrárnu či zjavne neodôvodnenú. Niet teda ani dôvodu na to, aby ústavný súd do veci zasiahol. Uvedený záver nemôže zmeniť ani okolnosť, že sťažovateľka má na celú vec odlišný názor a s napadnutým rozsudkom krajského súdu nesúhlasí. Táto okolnosť totiž sama osebe nemôže spôsobiť porušenie označených práv sťažovateľky.

17. Súčasťou konštantnej judikatúry ústavného súdu je názor, že súčasťou obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd pritom nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04).

18. Ústavný súd po preskúmaní odôvodnenia napadnutého rozsudku krajského súdu, ktorý sa stotožnil s právnym názorom uvedeným v rozhodnutí súdu prvej inštancie a po preskúmaní odôvodnenia rozsudku okresného súdu dospel k záveru, že rozhodnutie je dostatočným spôsobom odôvodnené, krajský súd zrozumiteľne odôvodnil úvahy, ktoré

zvolil pri rozhodovaní o návrhu sťažovateľky, a právne závery, na ktorých je rozhodnutie založené, nemožno hodnotiť ako arbitrárne. Krajský súd podľa názoru ústavného súdu ústavne akceptovateľným spôsobom zdôvodnil, prečo v danom prípade sťažovateľkinej žalobe vyhovieť nemohol. Poukázal na skutočnosť, prečo nebol do konania pribraný súdny znalec z odboru poľnohospodárstva, odvetvie záhradníctvo (stotožňujúc sa s bodom 25 odôvodnenia súdu prvej inštancie), na spôsobilosť pribraného znalca poskytnúť znalecký posudok v predmetnej veci a na námietku príslušnosti znalca, pretože sa s ňou už súd prvej inštancie vysporiadal skôr v priebehu konania. Navyše, krajský súd v odôvodnení napadnutého rozsudku uviedol, že sťažovateľka mala možnosť na preukázanie svojich tvrdení dať si sama vypracovať znalecký posudok z odvetvia záhradníctva, čo však neurobila, neuniesla dôkazné bremeno, v dôsledku čoho nebola úspešná v spore.

19. Ústavný súd tak konštatuje, že krajský súd dal odpovede na všetky relevantné námietky sťažovateľky v rozsahu, ktorý postačuje pre záver, že krajský súd sa v odôvodnení svojho napadnutého rozsudku ústavne konformným spôsobom vysporiadal so všetkými rozhodnými skutočnosťami dôležitými pre rozhodnutie vo veci a tie aj náležite logicky odôvodnil.

20. O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (m. m. I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 382/06). Takéto pochybenie v ústavnoprávnom zmysle však ústavný súd v napadnutom rozsudku krajského súdu nezistil. Nesúhlas sťažovateľky s obsahom napadnutého rozsudku krajského súdu nie je dôkazom o jeho neústavnosti a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť právny názor všeobecného súdu svojím vlastným.

21. Vychádzajúc z uvedeného a s poukazom na to, že obsahom označeného základného práva nie je právo na rozhodnutie v súlade s právnym názorom účastníka súdneho konania, resp. právo na úspech v konaní (II. ÚS 218/02, resp. I. ÚS 3/97), ústavný súd dospel k záveru, že medzi napadnutým rozsudkom krajského súdu a namietaným porušením základného práva sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a jej práva podľa čl. 6

ods. 1 dohovoru neexistuje taká príčinná súvislosť, ktorá by signalizovala reálnu možnosť vyslovenia ich porušenia po prípadnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie. Ústavný súd preto pri predbežnom prerokovaní túto časť sťažnosti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

22. Keďže sťažnosť bola odmietnutá ako celok, ústavný súd sa ostatnými návrhmi sťažovateľky už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 5. február 2019